

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebus Iaponicis// Historica// Relatio,

Froís, Luís

Moguntiae, 1599

VD16 F 3085

Qvo Modo Taico Legatos Cinenses receperit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64472)

maris gurgitibus item haustæ sunt; nec vel vnā euasisse constat. Alluuiæ hæc quoq; attigit terras maritimas, hoc est, alijs littoribus maris proximas, & multos mortales, vt aiunt qui viderunt, sustulit, ac in Acafcio quidem plures trecentis.

Quamuis autem tam euidentis & continuum Dei flagellum satis esse debeat, ad perfringendum, contendumque etiam cor adamantinum; tamen omnes, tam magni quam parui iam sic sunt affecti, atq; si nulla, nec hominum, id est, liberorum, parentum, amicorum, nec fortunarum iactura facta esset. Imò Taico mox cœpit Fuscini montem altissimū valli exæquare, vt nouæ ædificationi grandium palatiorum locus idoneus suppetere: in quem finem plus quam centum millia operarum coegit, qui labore intolerabili, seruitute miserrima noctem diemq; in molitione ædificiorum consumunt.

Ad decimum sextum Nouembris diem anni præsentis 96. Pater quidam noster ex ditione Meacensi, sed in vrbe Ozacana sedem habens, scribit, quo ritu Taico Legatos Cinenfium exceperit.

*QVO MODO TAICO LEGATOS
Cinenses receperit.*

Quoniam, inquit, hoc terræ motu vrbs Fuscimana, ac imprimis propugnaculum ita erat conquassatum & vastatum, vt neque habitationi, neque recipiendis Legatis idoneus superesset locus: Taico decreuit eos excipere Ozacæ, vbi à terræ motu nihil remanserat in propugnaculo, nisi turris sola

ris sola, eaque satis conuulsa, & domus quædam dicta, Locus montis; deinde pons nobilissimus dictus Goquraquafasci, ac si dicas, Pons paradisi, tanto auro splendescens, vt quindecim millibus aureorum scutorum æstimetur. Erant quoque ibi aliquot ædiculæ, sed parui momenti; nam reliqua ædificia, vel corruiere cum aula mille tatamorum, vel regis mandato, quod vitium aliquod fecissent, ad terram afflictæ sunt, quorum loco cœperat alia minora & leuiora erigere. Ad excipiendos autem Legatos, iussit subitario opere supra parietinas ædium collapsarum domos, aliquas excitari, sed splendidè pretiosis peristromatis, alijsque necessarijs ornamentis circumuestiri. Ozacam peruenit Taico 29. Septembris cum primarijs aulae Dominis; iusserat autem Legatis significari se primo octauæ Lunæ die Ozacæ in eorum conspectum venturum.

Vigesimo Octobris Sacaiio, quod nouem milliariibus paruis Ozaca distat, Legati excessere, via plana & nitida, in quam nobiles fœminæ Sacaianæ certas quasdam contignationes vtrinque deferri curarant, vt Legatos isthac iter habentes videre possent. Sunt enim Iaponij in rebus nouis spectandis admodum curiosi. In primo ordine prodibat senex ille Cinensis Iuquequi, qui obtinuit locum Legati, secundus enim in primi locum, vt ante dictum est, successerat. Huic præferbantur triginta octo arcæ magnæ, & sacci viginti ac pone centum & viginti alueoli, cum suis pedibus ligneis, qui vocantur Finoqui, admodum candidis, affabre elaboratis: proximè autem succedebat Cineniū equitum turba, mæsto vultu, & amictu vili, vt videretur aliorum famuli.

Hinc

Hinc suo ordine insequerentur equites bini, cum quadraginta vexillis, quorum alia erant coloris crocei magnis characteribus Cinenſibus depicta, alia litteris croceis, alia coloris punicei ſine litteris. His ſuccedebant alij equites, quorum quilibet ferebat tabelam cum litteris valde magnis, quæ ſpeciem præbebat parentium. Poſt hos veniebant alij pedites cum baculis rotundis & craſſis in humeros reiectis, alij inſtructi romphæis, alij denique lanceis, quibus ſuccedebant decem aut duodecim armati: Tum tres ingentes umbellæ: hinc Symphonia tibicinum, qui vocem luſcinarum exprimebant, & tympana bellica paruula, & campanæ ex aurichalco galeæ ſimiles, ſed ijs paulo maiores; quæ, vt tympana, bacillis pulſabantur. Symphoniacis ſubibant 24. homines nobiles bene veſtiti, epitogio phrygiato ſecundum pectus & humeros ſplendidi: nonnulli etiam damaſcenis purpureis induti. Ad hæc proximè Iuquequi procedebant octo vel decem Quâni, qui ſunt homines magnæ autoritatis, & cum ſuis inaurib. Mâdarini, quorum apud Cinenſes eſt quaſi dignitas conſularis, omnes damaſceni operis veſte amiſti. Poſt hos proximè inſequeretur venerandus ſenex Iuquequi, barba candida & promilla, ſpecie præclara, punicea indutus, in ſella, vel lectica ſupernè operta deportatus, cuius latera, tergumq; ſtipabat ingens turba equitum tum Cinenſium, tum Iaponicorum qui Ozaca Sacaium ſe cõtulerant, vt honoris cauſa Legatos comitarentur. Non nullo deinde interuallo interpoſito viſebantur quædam lecticæ parvæ Europæis ſimiles, in quibus erant ſolæ Regis Cinenſium literæ quatuor venerândis Cinenſibus ſeptæ, qui damaſcenis oſtrinis induti erant
veſti-

vestimentis, & pileum gestabant in auribus fulgentē. Aderant & alij sex eleganti amictu, cum petaso lato, cuius vsus apud Chineses.

Inde non multo spatio interiecto cœperunt prodire primarij Legati asseclæ, ijq; bini. Hos autem anteibant decem vexilla rubea & crocea. Post quæ deferebantur litteræ patentes, vel prouisio in tabellis vncialibus characteribus descripta. Deinde pone subibant duo pedites cum dolonibus, cæteri erant equites.

Postea apparebant octo vexilla regia, ex quibus flocci phasianorum pendebant: ac alia quidem erant serica, alia bombycina, & maxima parte rubra vel crocea; hastæ autem erant confectæ ex arundinibus Indicis crassioribus. Inter dicta duo vexilla, ferebatur vnum angustū, in medio aliorum duorū, quorū alterū candidum, alterum erat nigrum. De hinc succedebāt alia 14. vexilla, & inter illa duo baculi prælongi & crassi, & quaternæ clauæ, ac denique vnum vexillum cum octo labaris.

Proximi Legato aderant viginti quatuor vel 26. Quanni, cum pileis ob inaures splendidis, amicti rubris damascenis vestimētis, cū suis insignib. acu pictis in clypeo, quæ sunt, serpens & lacerta marina.

Legatus, qui primum tenebat locum, & venustam corporis speciem præ se ferebat, humeris octo hominum ferebatur in sella vel lectica non operata Damascena splendida indutus, pelleque ingenti tigri-
na & pereleganti, quæ sellam supernè ambiebat, ornatus. Præibant duodeni cum arcis, & totidem cum sagittis, nonnulli etiam cum clauis artificiosè elaboratis: duo item equites cataphracti: erant autem arma
eorum

eorum

corū inaurata & squamatim compacta. His subibant dena vel duodena labara, & equitum Cinenſium turba maxima, qui vel è Cina venerant; vel erant Dominorum Iaponiorum.

Si Cinenſes in hoc ſuo aduentu ordinem tenuiſſent meliorem, nec admiſiſſent aut vilioſe veſte amictos, aut rhedas parum decoras, maior eorum pompa vel oſtentatio fuiſſet: etſi Iaponijs viſus ſit apparatus excellens & illuſtris.

Iuquequi, vt Ozacam peruenit, diuertit in palatiū Auani Cami Domini Regni Auæ. Primus autem Legatus in ædes Bigenno Ciunageni trium Regnorum Domini. Poſtero die, qui fuit octauæ Lunæ primus, Auguſtinus & Scimanocatus Gubernator Nangaſachanus præcurrerunt, vt Regem redderent certioſorem, & locum pararent. Quo facto, vterque nempe Legatus & Iuquequi cum ſuis inſignibus, eodem ordine quo luce præcedenti, progreſſi ſunt, Regi; offerenda detulere plura quam centum munera, & viginti tabulas quinque vel ſex palmos latas, in quibus ferebant ducentas ſupra mille Serici partes, quarum quælibet excedebat libram: mille item Damasceni panni Cinenſis rasi, quod eſt, ſericum nobile auro pertextum.

Epistoſta Regis ſcripta erat in lamina aurea maxima & ponderoſa, aureo incluſa ſcrinio, in quo inerat & veſtis atque corona regia pro Taico: ſicut in alio erat corona regia pro Mandocoroſama eius coniuge cum titulo Reginae. Miſit præterea Rex Cinenſis vicenas veſtes de Qungui, cum titulo & dignitate Cine pro viginti Dominis expreſſè à Rege Cinenſi nominatis, quorum primus erat Auguſtinus: deinde totidem

dem alias, pro ijs quos Taico ipsi nominaret, eademque dignitate ornandos putaret.

In epistola Regis Cinenſis erant hæc verba, Futatabi, cioſcen, vocaſu cotonacare) id eſt : Non redibis amplius in Corai; & ſi redieris, nihil amplius tibi ſeruiet dignitas. Itaq; Iaponij remanebant quaſi vaſalli Cinenſium.

Hæc omnia ritu Iaponico perfecta ſunt, hoc eſt, ſedendo in tatamis. In ſeſſione æquales erant Taico & Legatus: præſentes autem aderant Ieiaſo, Cicugé, Echingo, Nonangio, Quingodono, & Mori, qui ſunt Domini totius Iaponiæ maximi. Poſt Sacanzuchi, hoc eſt, poſtquam aliquantulum vini deguſtaſſet, honoris ergò, apprehendit Taico epistolâ, magnam, ſcilicet, illâ laminâ auream, eaq; capiti impoſita, ſimul accepit & veſtes, atq; intro ſe recepit, vt eas indueret. Regreſſum ad locum ſuum, Cinenſes magno honore & reuerentia adorarunt, ac ilico fercula illata ſunt cû menſulis, & ſedilibus altis, tanta pompa & apparatu, tantaque rituum varietate, vt plura ſpectarentur, quâ comederentur. Conuiuio abſoluto ſinguli ad ſuas ædes reuertère. Simulatq; Sol occidit, nouus Rex Taico abiit viſitatum Iuquequi, eoq; venit quoque Legatus primus, magnaq; voluptate, dum Taico magnam illis humanitatem declarat, ſimul verſati fuere. Hac occasione vterq; intulit ſermonem de Legato Coraiano, rogaueruntq; vt eum in ſuum admitteret conſpectum, & culpam cõdonaret: Verum ille ſe excuſauit, dicens ſe infixas pectori habere quaſdam quereſas contra Corai, ob multos lapſus in ſe commiſſos: itaque ſe nolle plura de hoc argumento loqui. Verum quia Iuquequi erat homo callidiſſimus, & raræ

prudentiæ, quique ingenium Taici probè cognorat, respondit: Suam Excellentiam iustas habere rationes, neque enim Corai tantum contra ipsum, sed etiam contra Cinensium Regem in multis deliquisse, ut merito totum regnum funditus excindi debeat; sed quæ inquit, ex regno euerso utilitas redundaret? Itaque sicut Rex Cinensis illi ex mera commiseratione ignosceret, sic consultum fore, ut ipse quoque ignoscat. Sed nihil tunc effici potuit: imò omnia in risum & iocos conuersa sunt. Comedit cum utroque, postea verò domum regressurus manu secum duxit Iuquequi, una cum altero Legato.

Die sequenti misit Taico ad Legatum cætum Cosondi, quæ sunt vestes perquam pulchræ & splendidæ, inclusæ capsis Maquilanis, hoc est, certa ratione inauratis, ut aliàs declaratum est: & quadraginta hastæ cum suis vaginis de Nascinsi, quæ, ut supra dictum, est aurum subactum; deinde viginti enses falcatos eiusdem formæ. Misit quoque ad Iuquequi Cosondi quinquaginta: reliqua enim illi donarat Fuscimi, cum visendi eius causa eo venisset.

Ad 24. Octobris constituit, ut Sacaium reuenteretur, quo delati sunt nauibus nobilissimis, elegantissimisque, quales nunquam in Iapone conspectæ erant. Erant enim elaboratæ auro, magno artificio: duo vel tria habebant solaria, multa cubicula, ante & retro ambulacra, aulas, pauimentum cum remis ex auro comolito. Ad cuius imitationem illustres quidam Domini alias fabricarunt magnificentissimas: ac inter illos Date unam exædificasse fertur, quæ superet hanc Taici cuius funes nautici, omnes sunt ex serico cocineo torto: atque hæc omnia faciunt, ut eum habeant amicum & propitium. Ea nocte, qua Taico inui-

fit Iu-

At Iuquequi, in edibus Auani Cami ei dixit: Quando-
quidem Rex Cinarū tam præclare secū egisset, se non
posse non eum in posterum honorare & reuereri, &
tam in responso, quam in alijs omnibus eius consilio
& iudicio se submittere.

Cum Legati Sacaium abijissent, ilico Taico post il-
los amādauit quatuor magnæ autoritatis Bōzios, voca-
ros Chori, vt eodē modo eos reciperēt, quo ipse præ-
tens die antegresso excepisset. Qua re Cinenſes pluri-
mum recreati sunt, ac imprimis litteris p Bōzios scri-
ptis, in quib. ꝑ mittebat tantam erga illos humanita-
tē, vt nihil eorum, q̄ ipsi à se petijissent, sit negaturus.
Ad quas litteras scripto respōderunt, petiuerūtq; solo
æquari omnia ꝑ pugnacula, ac præſidia Iaponica sub-
moueri, quæ erant in Corai: deinde populo Coraiano
cōdonari noxam, quæ admodum Cinarum Rex iā an-
te multas misericordia motus condonasset: meritos
quidem fuisse excidium, sed si excidij pœna multetur,
nullum inde fructum cōsecuturum. Itaq; quātum po-
terant, eum obtestabantur, vt misericordia erga eos
moueretur. Bōzij Ozacam reuerſi litteras confestim
obtulere Taico, qui, vbi ad petitionem illā de euertē-
dis ꝑ pugnaculis legendo venisset, tanta ira & furore
inflāmatuſ est, ac si dæmonum legio illum occupauis-
set. Tantopere vociferabatur & sudabat, vt è capite
vapor exhalaret. Hanc irā auxit, quod intellexerat à Ci-
nensibus vehementer timeri Iaponios, multo autem
magis à Coraianis, nec primæ suæ cogitationis, vt pro
conficienda pace mediā tantum Coraiani regni partē
retineret, oblituſ eſſet. Succēſuit itē Augustino, arbi-
tratuſ, eū hoc cōſilium de euertēdis arcib. ſuggēſſiſſe
Cinenſib. cui⁹ cōtrarium erat veriffimū: nā conat⁹ eſt

potius persuadere illis ne eiusmodi petitionem proponerent: addiditq; illum, si hanc Camarinam non moueant, sponte id facturum, maximè, vbi animaduertit se regno Coraiano potiri non posse. Nihilominus Taico Augustinum ex aula exturbauit, & multa de eo mala effutijt. Similiter indignatus est Terazauæ gubernatori Nangafacano Augustini in obeunda legatione socio, dicens se non solum ab ipsis, sed etiam alijs Tonis, quos ceu belli duces constituisset in Corai, esse deceptum: se, si illud bellum ipse suscepisset, multo maiora facturum, totumq; regnum sibi subiugaturum fuisse: imò se iam iam cōtinuo eò profecturum, & funditus euersurum. Efferbuit deinde in Coraianos, eo quod cum ipse ignouisset Regi, decreuissetq; illi regnum restituere, ac tres filios à suis belliducibus captos iā restituisset, non ipse in sua persona ad gratias referendas venisset, sed nec vllū filium ea de causa misisset, sed tantū rusticanum quendā hominē sine vllō comitatu, & sine donis qui legatione pfungeretur. Itaq; subdebat, cū Cinenfibus quidem amicitia sartam rectam se conseruaturū, sed neutiquā cū Coraianis: deinde ilico reuerti eos iussit, nec amplius in cōspectum suum prodire: se oēs voluisse in platea Sacaiana in crucē agi, sed inpræsentiarū vita donare.

Eodem æstro percitus imperauit, vt Augustinus cū Legatis Cinenfibus reuerteret in Corai, atq; ita fauor omnis & beneuolentia, quā hucusq; erga Augustinū declararat in nihilum recidit; postquā tot eius laudes in primariorū totius Iaponiæ Dominorū præsentia ob maxima officia toto quinquēnio multis laboribus & victorijs præstita, palā prædicasset. Et certè iam cōstans erat omniū opinio eum ad magnum dignitatis

gra-

gradum breui euectū iri, minimūq; vno integro Regno donandum. Qua remuneratione certè dignissimus erat, nō solum ob res egregiè in bello Coraiano gestas, sed etiā ob procuratam hanc legationē Cinensem, à Taico tantopere desideratā & expectatā, q̄ certè sola prudētia & industria Augustini ad votū Taicī, licet ille nūquā existimaret successurā, impetrata fuit.

Neq; hic se furor cohibuit: sed etiā Toranusq; capitalē Augustini inimicum, quē paulo ante ob capita quadā accusationum cōtra ipsum ex Corrai allata, sua destitutū gratia exulare iusserat, ab exilio reuocauit, & in suum conspectum cū amoris honorisq; significatione admisit, dicens: Cum mihi sis sanguine iunctus, & multis naturæ donis præditus, ratio postulabat, vt gratiam rependerē pro molestijs in Corai perpessis: nec debebā aures præbere ignorantibus, qui autores fuere, vt tibi iniquior fuerim. Probè noui me in fraudē inductū, sed deinceps te sic remunerabor, vt confessurus sis tibi factum satis. Tristes igitur cogitationes oēs abijce, obliuiscere præteritorum, & para te ad bellū Coraianum redintegrandū. Mandauit itaq; vt cū alio quodā, dicto Iquinocami, confestim repeteret Corai, & propugnaculum suo iussu ante solo æquatū reedificaret, amboq; eo se cōferrent media hyeme. Vocauit etiam Cainocami Dominū Regni Bugē, eique dixit se propter ipsum patri suo Quabiondono ignoscere; efficeret vt in cōspectū suū prodiret, cupere se eum videre; futurū eum Gubernatorē regni Bugen: ipse autē altera luna sequentis anni se cōferret in Corai: se. n. missurum eo magnas copias ad euertendū totum Regnum. Atq; ideo se iterum Nangoiam gubernatore Cicugendono apud Meacenses relicto,

profecturum, vt quæ in bellum necessaria sint, disponat. Hic nuncius miseros belli Duces, & milites oēs, qui sine vlla remuneratione suis stipendijs in Corai militabant, vehementer contristauit. Nam præter hominum quinquaginta millia, qui eo bello interiire, & naues amplius quingentas, quas mare Iaponicum absorbuit, quotquot inde reuertere, aut multo ære alieno grauari, aut morbis varijs affecti fuere: qui verò remansere, acerbissima quæq; patiuntur. At non est, qui hiscere apud Taico, vel minimo verbulo repugnare audeat. Quanquam verò hæctenus nullum fecerit apparatus, nec verbum vllum dixerit de hoc negotio, tamen Terazaua palatia, ipsumq; propugnaculum præparat ad eius aduentum: in vrbe quoque Facatana curat omnia in ordinem redigi, vt si Taico redeat in has partes Scimanas, omnia parata & composita inueniat.

Eodem furore, ita in trāsuerfum act⁹ est Taico, vt infandum scelus cōmiserit in Legatos: post biduum enim ad Gubernatorē Sacaianum, & Iosephum Riufæ filium, mandatum dedit, vt nisi intra vnum alterumue diem tã Cinēses, quam Coraianos coniecerint in naues, & Sacaios expulerint, utrūq; pœnã exsecandi proprij ventris subiturum. Et tamē id fieri nequaquã poterat, cum præsto non essent pro tanta hominum turba naues: sed quia mandatum regium vrgebat, per fas & nefas in naues angustissimas compacti sunt. Ita factum est, vt miseri Cinenses, qui hæctenus nulla re læsi erant à Iaponijs, non solum eo die ludibrio omnium exponerentur, sed etiam contumelijs, colaphis & pugnis exciperentur. Videre erat tunc venerabilem illum senem Iuquequi pedibus pergentem ad
nauem,

nauem, & lacrymis inter verba manantibus dicentem, se a quod Cinenses mortem non euasurum, eo quod credatur in fraudem induxisse Cinenses. Verum homines prudentes & iudicio præditi magna erga illos commiseratione affecti fuere, dum viderent tanta non solum inhumanitate, sed etiam dira immanitate excipi Legatos externos, qui tam honorificè eum visiterant, imò per annos duos in Corai expectarant donec hæc legatio ab ipso Taico tantopere exoptata, exitum fortiretur: qui insignia, titulum, & coronam regiam ei attulerant, qui deniq; ab ipso met tantis impensis, tantoq; honore & applausu suscepti & tractati fuerant. Hoc ergo modo Sacaiò discessere. Multi deinde Domini adierunt Augustinum ob infelicem tantæ Legationis catastrophem eius miserti. Mandocorosama quoq; coniunx Taici misit certos homines qui viserent Iustam Augustini vxorem, eamq; in calamitosa hac rerum omnium conuersione solarentur.

Ante Cinensium discessum, Taico ad se vocauit Terazauam, & humanissimis verbis ei commendauit, vt com meatum mitteret in Corai, & simul indicaret Augustino, cupere se explicari sibi Geographicam tabulam regni Coraiami. Visus est autem hac occasione beneuolentia compensare voluisse priorem verborum asperitatem. Cæterum Augustinus iam versabatur Sacai, vt de abnauigatione Cinensium ageret. Quare apparet Taicum non esse illi omninò infensum, cum non ignoret ab eo omnia, quæcunq; ipse ordinasset, verè esse perfecta: & simul etiam certo cognorit, illum non solum non auctorem fuisse petitionis à Cinensibus factæ, sed etiã contrarium illis suasisse. Cæterum hoc absurdissimo stultissimoq; Regis factò Iaponij

vehementer sunt pudefacti , & ipsum Taicum facti pœnitet, eo quod cum omni ratione & humanitate illud pugnare non ignorat.

Ex hac calamitate Augustino is spiritualis accessit fructus, quod, cum non modicam habeat rerum diuinarum notitiam, cum naturæ bonitate coniunctâ, occasionem quæsiuit se coram Deo humiliandi, seq; colligens, ante profectionem Coraianam generali peccatorum confessione apud P. Rectorum animum expiauit, statumq; suum, cui nihil Taico detraxit, rectè compositum reliquit.

Deniq; ex hoc furore vnum maximi momenti bonum, nēpe Christianæ religionis fœlicior conseruatio secuta est. Nam si bello Coraiano finis impositus fuisset, certum erat Taicum regna quædam & status commutaturum fuisse: inter quos erat Arima, Omura, Firando, Goto, quibus in locis maximè viget & floret Christiana religio, quæ facile extincta fuisset, si ad gentiles Dominos hi status transferrentur. Quamdiu autem continuabitur Coraianum bellum, in quo hi Toni Taico seruiunt, nulla incidet in Status mutatio. Quod autem ad futura attinet, cum Deus omnium sit auctor bonorum, & hæctenus semper singularem suâ prouidentiam in defensione & conseruatione huius Ecclesiæ Iaponicæ demonstrarit, planè confidimus, omnes artes & machinas inimici, quib. vndiq; eam infestare & labefactare conatur, tandem diuina nobis fauente clemētia in nihilum recasuras. Nangasacho, 28. Decemb. Anni 1596.

V. P.

Filius in Domino,

Ludouicus Frois.

HL.